Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2020-04-21

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Om vårdskulden och ansvaret för vårdpersonalen efter covid-19-pandemin

Hälso- och sjukvården och hela samhället har ställt om för att utkämpa smittspridningen av coronaviruset och sjukdomen covid-19. Region Stockholm är en av de värst drabbade regionerna och arbetar hårt för att öka kapaciteten av intensivvård och övrig slutenvård. All planerad vård skjuts på framtiden och därmed byggs en vårdskuld upp som väntar när coronastormen blåst över. Det gäller operationer, screening och även förebyggande vård. Dessutom kommer nu allt fler rapporter om att patienter självmant avstår att söka vård, trots allvarliga sjukdomstillstånd. Patienter avbokar sina vårdbesök eller söker inte akutvård trots t ex hjärtproblem, och sängar står tomma på en annars fullbelagd psykiatrivård. Konsekvenserna riskerar bli att människor får allt allvarligare sjukdomstillstånd som kräver ännu mer vård. Utöver detta riskerar människors såväl psykiska som fysiska hälsa påverkas negativt av t ex den sociala distansering som krävs för att dämpa smittspridningen.

Hela covid-19-pandemin sätter vår region i ett mycket ansträngt ekonomiskt läge. Regeringen har återkommande betonat att de står för extraordinära utgifter för sjukvården i samband med covid-19-pandemin. Enligt uppgift har redan ett regionalt utredningsarbete påbörjats inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att utreda covid-19-pandemin konsekvenser på vårdbehov, psykisk hälsa och vårdskuld etc.

Långt innan den 27 februari 2020 när smitta av coronaviruset konstaterades för första gången i vår region var situationen inom Stockholmsvården mycket allvarlig. Akutsjukhusen hade extrema väntetider, brist på personal och platsbrist på både akutmottagningar och vårdavdelningar. Patienter som sökte akutvård beskrev väntetider på 35 timmar trots misstanke om allvarliga sjukdomstillstånd. Under förra året var uppemot 20 procent av vårdplatserna stängda motsvarade närmare 600 vårdplatser – främst på grund av personalbrist. Såhär har det sett ut i åratal i Region Stockholm. Redan innan covid-19-pandemin fanns en vårdskuld till befolkningen.

Larmen om en bristande patientsäkerhet för de svårast sjuka patienterna inom akutsjukvården är många. Över 19 000 personer har anslutit sig till *Sjukvårdsuppropet* som har samlat in över 300 vittnesmål från vårdpersonal om en vård i kris. Demonstrationer har hållits och planeras framåt.

Under hösten beslutade den moderatledda majoriteten samtidigt om nedskärningar på akutsjukhusen. Hundratals läkare och undersköterskor varslades om uppsägning på Karolinska sjukhuset, Södersjukhuset och Danderyds sjukhus. Även Södertälje sjukhus tvingades spara och lägga ned en vårdavdelning. Sjukhusen tvingades till effektiviseringsprogram och anställningsstopp.

Samtidigt presenterade Socialdemokraterna i Region Stockholm ett räddningspaket på en halv miljard kronor för att rädda kvar vårdpersonalen. När de nya sjukhusavtalen tecknades i höstas föreslog vi Socialdemokrater en högre årlig uppräkning av de ekonomiska ramarna (i snitt 2,5 procent istället för regionstyrets förslag om i snitt 1,5 procent). Det skulle inneburit ett tillskott om 200 miljoner kronor till akutsjukhusen utöver regionstyrets förslag. När varslen kom förstärkte vi vårt förslag med ytterligare 300 miljoner kronor, till ett räddningspaket om sammanlagt en halv miljard kronor. Detta för att förhindra att varslen skulle omsättas i uppsägningar, för att trygga patientsäkerheten och för att säkerställa goda arbetsförhållanden för personalen

Vårdpersonalen står i frontlinjen i kampen mot coronaviruset – uthålligheten i personalförsörjningen är den största utmaningen. Behovet av vårdpersonal nu och framåt är stor. Därför behöver regionen redan här och nu göra klart att de planerade varslen av undersköterskor och läkare ska stoppas. Det duger inte att ena dagen kalla personalen för hjältar, för att andra dagen ge dem sparken. I ett läge när planerad vård ställs in och Region Stockholm bygger upp en enorm vårdskuld, behövs all personal vi kan få. Socialdemokraterna i Region Stockholm anser att sjukvården behöver fler medarbetare – inte färre.

Region Stockholm har ett stort ansvar för sin personal och för den personalpolitik som bedrivs nu och framåt. Personalens möjlighet till återhämtning och sommarledighet för att klara den kommande hösten måste planeras nu och utgå från en klok strategi. Om inte, har vi ingen personal kvar i höst som kan beta av vårdskulden. Regionen behöver även en beredskap för att hantera den ökade psykiska ohälsa som vårdpersonalen riskerar att drabbas av efter månader av hårt arbete, inte minst inom intensivvården.

Med anledning av ovanstående vill Socialdemokrater ställa följande frågor:

- Vilka åtgärder planerar hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att garantera en långsiktigt god bemanning på akutsjukhusen och tillräckligt många vårdplatser för att klara det stora framtida vårdbehovet efter covid-19-pandemin?

- Kommer beslut om besparingskrav på akutsjukhusen inklusive varsel av undersköterskor och läkare på Karolinska akutsjukhuset, anställningsstopp samt åtgärdsprogram på övriga sjukhus att upphävas permanent efter covid-19-pandemin?

- Kommer primärvården, och då specifikt husläkarmottagningarna tillskjutas mer resurser för att klara av det stora framtida vårdbehovet efter covid-19-pandemin?

- Hur avser hälso- och sjukvårdsförvaltningen att säkra återhämtning och semester för vårdpersonalen som arbetar under covid-19-pandemin? Samt vilken beredskap planeras för att hantera ökad psykisk ohälsa bland vårdpersonal efter covid-19-pandemin?